

नव जनचेतना

NAWA JANACHETANA NATIONAL DAILY राष्ट्रिय दैनिक

गुल्जाराई सारथी ठान्ने न, पहिलो पटक इराण । जब अझै अजाडि आफ्ना मान्छेहरू गुमाए ।

नयाँ वर्षको छेको पारेर चैत २७ गतेबाट प्रदर्शन हुन लागेको ध्वसनप्रधान फिल्म 'राम नाम सत्य'को टिजर सार्वजनिक गरिएको छ । अखिलेता विराज म लाई केन्द्रमा राखिएको २ मिनेट लामो टिजर ध्वसन दृश्यले भरिएको छ । विराज सयौं मिलेनसँग लडिरहेका देखिन्छन् । टिजरको सुरुवातले विराजको संवाद 'आज जे जति मान-सम्मान र सफलता पाएकी छु, त्यसको कारण मैले पाएका जाली र घुमाहरू नै हुन् ।

आजको विचार...
जनताको...
(दुई पेजमा)
डा. नवीनबन्धु पहाडी

गायिका अञ्जु पन्तले नयाँ गीत 'धन्यवाद शत्रु' ल्याएकी छिन् । अञ्जुकै शब्द रहेको गीतमा बीबी अनुरागीको संगीत तथा धरेन्द्र छ । गीतमार्फत उनले आफ्ना शत्रुहरूलाई धन्यवाद दिएकी छन् । आफूले जीवनमा अनेक घुमा र चोट सहनुपरेको र तिनै कुराले बलियो बनाउँदै आफू मान-सम्मान र सफलता पाउने ठाउँमा पुगेको भाव गीतमा प्रस्तुत छ ।

१ वर्ष ३१ अंक २२५ २०८२ फागुन ३० गते शनिबार 14 March 2026, Saturday पृष्ठ संख्या ८ मूल्य रु ५/-

संक्षिप्त समाचार

पाकिस्तानी हवाई आक्रमणमा ४ को मृत्यु

(रासस/एपी)
काबुल, फागुन २९/ अफगानिस्तानको तालिबान नेतृत्वको सरकारले शुक्रबार बिहान पाकिस्तानमाथि राजधानी काबुल र दक्षिणी प्रान्त कान्दाहारमा रातभर गरिएको हवाई आक्रमणमा सर्वसाधारणका घरहरूलाई लक्षित गरेको आरोप लगाउँदै कम्तीमा चार जना नागरिक मारिएको जनाएको छ । दुई छिमेकी मुलुकबीच जारी सैन्य तनाव तेस्रो हप्तामा प्रवेश गरेका बेला यस्तो आरोप सार्वजनिक भएको हो । सरकारी प्रवक्ता जविदुल्लाह मुजाहिदले सामाजिक सञ्जाल एक्समार्फत पाकिस्तानका विमानहरूले कान्दाहार विमानस्थल नजिक रहेको निजी एयरलाइन्स 'काम एयर' सँग सम्बन्धित इन्धन डिपोमा पनि प्रहार गरेको जानकारी दिए । उनका अनुसार उक्त डिपोबाट नागरिक विमानका साथै संयुक्त राष्ट्रसंघका उडानहरूलाई समेत इन्धन आपूर्ति हुँदै आएको थियो । यस घटनाबारे पाकिस्तान सरकार वा सेनाले तत्काल कुनै औपचारिक प्रतिक्रिया दिएका छैनन् । पिछ्ल्या हप्ताहरूमा पाकिस्तान र अफगानिस्तानबीच सैन्य तनाव तीव्र बनेको छ । फेब्रुअरीको अन्त्यदेखि दुवै पक्षले एकअर्काका सैन्य प्रतिष्ठानलाई लक्षित गरी आक्रमण गर्दै आएका छन् ।

ढोरपाटनमा पहिलोपटक पुग्यो केन्द्रीय लाइन

नेपाल विद्युत् प्राधिकरण बागलुङ वितरण केन्द्रले बुर्तिबाङ बजारबाट ३५ किलोमिटर लामो पश्चिममा रहेको ढोरपाटनमा केन्द्रीय लाइन पुर्याएको छ ।

रासस
ढोरपाटन (बागलुङ), फागुन २९/ नेपालको एकमात्र सिकार आरक्षण ढोरपाटनमा पहिलोपटक केन्द्रीय प्रसारण लाइनले जोडिएको छ । भौगोलिक विकटताका कारण अहिलेसम्म केन्द्रीय लाइन पुग्न सकेको थिएन । ढोरपाटन उपत्यकासहित आसपासका बस्ती लघुजलविद्युत्को भरमा थिए । नेपाल विद्युत् प्राधिकरण बागलुङ वितरण केन्द्रले बुर्तिबाङ बजारबाट ३५ किलोमिटर लामो पश्चिममा रहेको ढोरपाटनमा केन्द्रीय लाइन पुर्याएको हो । प्राधिकरणका बागलुङ प्रमुख दिलीप मरासिनीले ११ केभी विद्युत् लाइन ढोरपाटन पुर्याएको जानकारी दिए । अघिल्लो वर्षदेखि नै विद्युत् पोल गाड्ने र लाइन तान्ने काम गरेको भन्दै बिहीबारदेखि नियमित विद्युत् प्रसारण भएको उनको भनाइ छ । रु १५ करोड लागतमा ढोरपाटनमा विद्युत् पुर्याएको प्रमुख मरासिनीले बताए । ढोरपाटनसम्म

लाइन पुगेपछि अब स्थानीयका घरघरमा पुर्याउने उनको भनाइ छ । ढोरपाटन जोड्ने ११ केभी प्रसारण लाइन बिहीबारदेखि चार्ज गरिएको उनि बताउनुहुन् । प्रमुख मरासिनीले भने, "पश्चिम बागलुङको बुर्तिबाङमा केन्द्रीय लाइन पुगेको केही वर्षमात्रै भयो, त्यसभन्दा माथि अधिकारीचौरसम्म दुई वर्ष अगाडि पुगेको थियो, यसपालि ढोरपाटनसम्मै पुर्याएका छौं, अब सागो हाइड्रोपावरबाट विद्युत् सेवा पाएका नागरिकले केन्द्रीय लाइन बाटन पाउनेछन् ।" ढोरपाटन क्षेत्रमा एक बजार बढी घर दुई छन् । स्थानीयले ४० किलोवाटको गर्पाखोला लघुजलविद्युत् आयोजना र ६० किलोवाटको ढोरपाटन भुजीखोला लघुजलविद्युत् आयोजनामार्फत विद्युतीय सेवा लिँदै आएका थिए । विसं २०६८ मा सञ्चालनमा आएको गर्पाखोला लघुजलविद्युत् आयोजना र पाँच वर्ष अगाडि आएको ढोरपाटन भुजीखोला लघुजलविद्युत् आयोजनाबाट पर्याप्त विद्युत् उत्पादन नहुँदा स्थानीयले सास्ती भोग्दै आएको ढोरपाटन नगरपालिका-९ का अध्यक्ष खिमबहादुर घर्तीमगरले बताए ।
-बाकी वार्ता पृष्ठमा...

जेनजी आन्दोलनका क्रममा फरार दुई पक्राउ

काठमाडौं, फागुन २९/ नेपाल प्रहरीले जेनजी आन्दोलनका क्रममा फरार रहेका दुई जनालाई पक्राउ गरेको छ । केन्द्रीय अनुसन्धान ब्युरा (सिआइबी)को टोलीले जेनजी आन्दोलनका क्रममा जबर्जस्ती करणी मुद्दा र सरकारी कागजछाप दस्तखत कीर्त गरेर फरार रहेका दुई जनालाई पक्राउ गरी शुक्रबार सार्वजनिक गरेको छ । पक्राउपत्रमा सिन्धुपानचोक पाँचपोखरीका २० वर्षीय नृमेश वाइबा र खोटाङ बराहपोखरीका ४१ वर्षीय नवराज लुईटेल रहेका छन् । ब्यूरोका प्रवक्ता, प्रहरी वरिष्ठ उपरीक्षक (एसएसपी) शिवकुमार श्रेष्ठले वाइबालाई जबर्जस्ती करणी र लुईटेललाई सरकारी कागजछाप दस्तखत कीर्त गरेको अभियोगमा पक्राउ गरिएको जानकारी दिए । पक्राउ परेका वाइबा जेनजी आन्दोलनका क्रममा केन्द्रीय कारागार सुन्धारा र लुईटेल जिल्ला अदालत काठमाडौंबाट फरार रहेका थिए । वाइबालाई स्वयम्भू र लुईटेललाई वसुन्धाराबाट पक्राउ गरिएको ब्यूरोले जनाएको छ ।

म्याग्दीमा रु ३१ करोड ६० लाखको सुन्तला उत्पादन

म्याग्दी, फागुन २९/ यस वर्ष म्याग्दीमा रु ३१ करोड ६० लाख मूल्य बराबरको सुन्तला उत्पादन भएको छ । सुन्तला म्याग्दीको प्रमुख नगदेवाली हो । ४३० हेक्टर क्षेत्रफलमा प्रतिहेक्टर १० दशमलव पाँच मेट्रिकटनका दरले चार हजार ४१५ मेट्रिकटन सुन्तला उत्पादन भएको कृषि विकास कार्यालय, म्याग्दीले जनाएको छ ।

बिज्लाका विभिन्न ठाउँका बगैँचामा बाली कटाणी गरेर सुन्तला उत्पादनको तथ्याङ्क सजलन गरिएको कार्यालयका प्रमुख सञ्जीव बस्तीलाले जानकारी दिए । "४३० हेक्टर जमिनको बगैँचामा सुन्तला उत्पादन भएको छ," उनले भने "किसानले सरदर प्रतिक्विन्टो ७० का दरले रु ३१ करोड ६० लाख मूल्य बराबरको सुन्तला बिक्री गरेका छन् ।" म्याग्दीको ८३५ हेक्टर क्षेत्रफलमा सुन्तलाको बगैँचा रहेको छ । हजार ७८१ मेट्रिक टन सुन्तला उत्पादन भएको थियो । गत वर्ष रु ३५ करोड मूल्य बराबरको सुन्तला बिक्री भएको थियो । गत वर्षको तुलनामा पाँच दशमलव ५६ प्रतिशतले उत्पादन घटेको छ ।
-बाकी वार्ता पृष्ठमा...

पा.वि.ह.सं. ०९१/०९२

पा.वि.प्र.का.सं. १९/०९१/०९२

सम्पादकीय

अवका युवाको जिम्मेवारी

नेपाल अहिले सामाजिक, राजनीतिक र आर्थिक रूपान्तरणको चरणमा छ । यस्तो समयमा देशको भविष्यलाई सही दिशामा अघि बढाउने मुख्य शक्ति युवा पुस्ता नै हो । ऊर्जा, सिर्जनशीलता र परिवर्तनप्रतिको चाहनाले भरिएको युवा वर्गले आफ्नो भूमिकालाई जिम्मेवारी पूर्वक निर्वाह गर्न सके मात्र समाजको दीर्घो विकास सम्भव हुन्छ । त्यसैले आजको सन्दर्भमा युवाको जिम्मेवारी केवल व्यक्तिगत उन्नतिमा सीमित नभई राष्ट्रिय निर्माणसँग पनि जोडिएको छ ।

सबैभन्दा पहिले युवाले शिक्षा र ज्ञानलाई आफ्नो मुख्य आधार बनाउनुपर्छ । गुणस्तरीय शिक्षा प्राप्त गर्नु, नयाँ सीप सिक्नु र बदलिँदो विश्वसँग आफूलाई अनुकूल बनाउनु युवाका लागि अत्यन्त आवश्यक छ । आजको प्रतिस्पर्धी युगमा केवल प्रमाणपत्र मात्र पर्याप्त हुँदैन, व्यवहारिक ज्ञान, प्रविधिको उपयोग र नवप्रवर्तनशील सोच पनि उत्तिकै महत्त्वपूर्ण हुन्छ । शिक्षित र सक्षम युवा नै समाजलाई सही दिशा दिन सक्ने आधारशक्ति बन्न सक्छ ।

देशभित्रै अवसर सिर्जना गर्ने, उद्यमशीलता विकास गर्ने र स्थानीय स्रोत-साधनको सदुपयोग गर्ने कार्यमा युवाको सहभागिता अपरिहार्य छ । विदेशप्रतिको आकर्षण बढिरहेको अवस्थामा पनि स्वदेशमै सम्भावनाको खोजी गर्नु र सामूहिक प्रयासमार्फत विकासका नयाँ ढोका खोल्नु आजको आवश्यकता हो । अन्ततः युवा केवल भविष्यका कर्णधार मात्र होइनन्, वर्तमानका सक्रिय शक्ति पनि हुन् । उनीहरूको सोच, व्यवहार र संलग्नताले समाजको दिशा निर्धारण गर्छ । यदि युवाले सकारात्मक सोच, अनुशासन र सामाजिक जिम्मेवारीलाई आत्मको जीवनको आधार बनाउँछन् भने नेपालले समृद्धि र स्थायित्वतर्फ अघि बढ्ने मार्ग अभ्र फराकिलो बन्न सक्छ । यसैगरी युवाले सामाजिक उत्तरदायित्वप्रति पनि सजग रहनुपर्छ । समाजमा देखिने विद्युत्, भ्रष्टाचार, असमानता वा विभेदजस्ता समस्याविरोध सचेत आवाज उठाउनु युवाको कर्तव्य हो । सामाजिक सञ्जालको बढ्दो प्रयोगले युवालाई विचार व्यक्त गर्न ठूलो अवसर दिएको छ, तर यसलाई जिम्मेवारीका साथ प्रयोग गर्नु आवश्यक छ । गलत सूचना फैलाउने वा अनावश्यक विवाद बढाउने भन्दा पनि सकारात्मक संदेश, सचेतना र रचनात्मक बहसका माध्यमबाट समाजलाई सही बाटोमा ढोकाउनु युवाले भूमिका खेल्नुपर्छ । अर्कातर्फ, राष्ट्रप्रतिको दायित्वबोध पनि युवामा बलियो हुनुपर्छ । त्यसैले आजको समयले युवालाई केवल सपना देख्न मात्र होइन, जिम्मेवारीपूर्वक ती सपना साकार पार्न आह्वान गरिरहेको छ ।

Opinion @ Social Network

भाषामा लेखेजती मात्र मिल्छ, देखेको पाउनेभए त कसको ईच्छा हरे अथुरो रहन्थ्यो होला ।
(सागर समाजको फेसबुक स्टारसबाट www.facebook.com/Sagar.Lamsal)

यो स्तम्भमा सामाजिक संजालमा पोस्ट गरिएका धारणाहरू राख्नेछौं । यसका लागि हामी फेसबुक पेज www.facebook.com/shitalapati मा लगन गर्न सम्मिलित छौं ।

नवजन्मोत्सव देखिको भगवतीदेवी तानसेन, पाल्पा

प्रहरी कार्यालय	२४०९०१
दुधेश्वर	०९१-२४०९०२
सुदूरपश्चिम	९०८०००-९०८००१
सुदूरपश्चिम	९०८००२-९०८००३
सुदूरपश्चिम	९०८००४-९०८००५
सुदूरपश्चिम	९०८००६-९०८००७
सुदूरपश्चिम	९०८००८-९०८००९
सुदूरपश्चिम	९०८०१०-९०८०११
सुदूरपश्चिम	९०८०१२-९०८०१३
सुदूरपश्चिम	९०८०१४-९०८०१५
सुदूरपश्चिम	९०८०१६-९०८०१७
सुदूरपश्चिम	९०८०१८-९०८०१९
सुदूरपश्चिम	९०८०२०-९०८०२१
सुदूरपश्चिम	९०८०२२-९०८०२३
सुदूरपश्चिम	९०८०२४-९०८०२५
सुदूरपश्चिम	९०८०२६-९०८०२७
सुदूरपश्चिम	९०८०२८-९०८०२९
सुदूरपश्चिम	९०८०३०-९०८०३१
सुदूरपश्चिम	९०८०३२-९०८०३३
सुदूरपश्चिम	९०८०३४-९०८०३५
सुदूरपश्चिम	९०८०३६-९०८०३७
सुदूरपश्चिम	९०८०३८-९०८०३९
सुदूरपश्चिम	९०८०४०-९०८०४१
सुदूरपश्चिम	९०८०४२-९०८०४३
सुदूरपश्चिम	९०८०४४-९०८०४५
सुदूरपश्चिम	९०८०४६-९०८०४७
सुदूरपश्चिम	९०८०४८-९०८०४९
सुदूरपश्चिम	९०८०५०-९०८०५१
सुदूरपश्चिम	९०८०५२-९०८०५३
सुदूरपश्चिम	९०८०५४-९०८०५५
सुदूरपश्चिम	९०८०५६-९०८०५७
सुदूरपश्चिम	९०८०५८-९०८०५९
सुदूरपश्चिम	९०८०६०-९०८०६१
सुदूरपश्चिम	९०८०६२-९०८०६३
सुदूरपश्चिम	९०८०६४-९०८०६५
सुदूरपश्चिम	९०८०६६-९०८०६७
सुदूरपश्चिम	९०८०६८-९०८०६९
सुदूरपश्चिम	९०८०७०-९०८०७१
सुदूरपश्चिम	९०८०७२-९०८०७३
सुदूरपश्चिम	९०८०७४-९०८०७५
सुदूरपश्चिम	९०८०७६-९०८०७७
सुदूरपश्चिम	९०८०७८-९०८०७९
सुदूरपश्चिम	९०८०८०-९०८०८१
सुदूरपश्चिम	९०८०८२-९०८०८३
सुदूरपश्चिम	९०८०८४-९०८०८५
सुदूरपश्चिम	९०८०८६-९०८०८७
सुदूरपश्चिम	९०८०८८-९०८०८९
सुदूरपश्चिम	९०८०९०-९०८०९१
सुदूरपश्चिम	९०८०९२-९०८०९३
सुदूरपश्चिम	९०८०९४-९०८०९५
सुदूरपश्चिम	९०८०९६-९०८०९७
सुदूरपश्चिम	९०८०९८-९०८०९९
सुदूरपश्चिम	९०८१००-९०८१०१
सुदूरपश्चिम	९०८१०२-९०८१०३
सुदूरपश्चिम	९०८१०४-९०८१०५
सुदूरपश्चिम	९०८१०६-९०८१०७
सुदूरपश्चिम	९०८१०८-९०८१०९
सुदूरपश्चिम	९०८११०-९०८१११
सुदूरपश्चिम	९०८११२-९०८११३
सुदूरपश्चिम	९०८११४-९०८११५
सुदूरपश्चिम	९०८११६-९०८११७
सुदूरपश्चिम	९०८११८-९०८११९
सुदूरपश्चिम	९०८१२०-९०८१२१
सुदूरपश्चिम	९०८१२२-९०८१२३
सुदूरपश्चिम	९०८१२४-९०८१२५
सुदूरपश्चिम	९०८१२६-९०८१२७
सुदूरपश्चिम	९०८१२८-९०८१२९
सुदूरपश्चिम	९०८१३०-९०८१३१
सुदूरपश्चिम	९०८१३२-९०८१३३
सुदूरपश्चिम	९०८१३४-९०८१३५
सुदूरपश्चिम	९०८१३६-९०८१३७
सुदूरपश्चिम	९०८१३८-९०८१३९
सुदूरपश्चिम	९०८१४०-९०८१४१
सुदूरपश्चिम	९०८१४२-९०८१४३
सुदूरपश्चिम	९०८१४४-९०८१४५
सुदूरपश्चिम	९०८१४६-९०८१४७
सुदूरपश्चिम	९०८१४८-९०८१४९
सुदूरपश्चिम	९०८१५०-९०८१५१
सुदूरपश्चिम	९०८१५२-९०८१५३
सुदूरपश्चिम	९०८१५४-९०८१५५
सुदूरपश्चिम	९०८१५६-९०८१५७
सुदूरपश्चिम	९०८१५८-९०८१५९
सुदूरपश्चिम	९०८१६०-९०८१६१
सुदूरपश्चिम	९०८१६२-९०८१६३
सुदूरपश्चिम	९०८१६४-९०८१६५
सुदूरपश्चिम	९०८१६६-९०८१६७
सुदूरपश्चिम	९०८१६८-९०८१६९
सुदूरपश्चिम	९०८१७०-९०८१७१
सुदूरपश्चिम	९०८१७२-९०८१७३
सुदूरपश्चिम	९०८१७४-९०८१७५
सुदूरपश्चिम	९०८१७६-९०८१७७
सुदूरपश्चिम	९०८१७८-९०८१७९
सुदूरपश्चिम	९०८१८०-९०८१८१
सुदूरपश्चिम	९०८१८२-९०८१८३
सुदूरपश्चिम	९०८१८४-९०८१८५
सुदूरपश्चिम	९०८१८६-९०८१८७
सुदूरपश्चिम	९०८१८८-९०८१८९
सुदूरपश्चिम	९०८१९०-९०८१९१
सुदूरपश्चिम	९०८१९२-९०८१९३
सुदूरपश्चिम	९०८१९४-९०८१९५
सुदूरपश्चिम	९०८१९६-९०८१९७
सुदूरपश्चिम	९०८१९८-९०८१९९
सुदूरपश्चिम	९०८२००-९०८२०१
सुदूरपश्चिम	९०८२०२-९०८२०३
सुदूरपश्चिम	९०८२०४-९०८२०५
सुदूरपश्चिम	९०८२०६-९०८२०७
सुदूरपश्चिम	९०८२०८-९०८२०९
सुदूरपश्चिम	९०८२१०-९०८२११
सुदूरपश्चिम	९०८२१२-९०८२१३
सुदूरपश्चिम	९०८२१४-९०८२१५
सुदूरपश्चिम	९०८२१६-९०८२१७
सुदूरपश्चिम	९०८२१८-९०८२१९
सुदूरपश्चिम	९०८२२०-९०८२२१
सुदूरपश्चिम	९०८२२२-९०८२२३
सुदूरपश्चिम	९०८२२४-९०८२२५
सुदूरपश्चिम	९०८२२६-९०८२२७
सुदूरपश्चिम	९०८२२८-९०८२२९
सुदूरपश्चिम	९०८२३०-९०८२३१
सुदूरपश्चिम	९०८२३२-९०८२३३
सुदूरपश्चिम	९०८२३४-९०८२३५
सुदूरपश्चिम	९०८२३६-९०८२३७
सुदूरपश्चिम	९०८२३८-९०८२३९
सुदूरपश्चिम	९०८२४०-९०८२४१
सुदूरपश्चिम	९०८२४२-९०८२४३
सुदूरपश्चिम	९०८२४४-९०८२४५
सुदूरपश्चिम	९०८२४६-९०८२४७
सुदूरपश्चिम	९०८२४८-९०८२४९
सुदूरपश्चिम	९०८२५०-९०८२५१
सुदूरपश्चिम	९०८२५२-९०८२५३
सुदूरपश्चिम	९०८२५४-९०८२५५
सुदूरपश्चिम	९०८२५६-९०८२५७
सुदूरपश्चिम	९०८२५८-९०८२५९
सुदूरपश्चिम	९०८२६०-९०८२६१
सुदूरपश्चिम	९०८२६२-९०८२६३
सुदूरपश्चिम	९०८२६४-९०८२६५
सुदूरपश्चिम	९०८२६६-९०८२६७
सुदूरपश्चिम	९०८२६८-९०८२६९
सुदूरपश्चिम	९०८२७०-९०८२७१
सुदूरपश्चिम	९०८२७२-९०८२७३
सुदूरपश्चिम	९०८२७४-९०८२७५
सुदूरपश्चिम	९०८२७६-९०८२७७
सुदूरपश्चिम	९०८२७८-९०८२७९
सुदूरपश्चिम	९०८२८०-९०८२८१
सुदूरपश्चिम	९०८२८२-९०८२८३
सुदूरपश्चिम	९०८२८४-९०८२८५
सुदूरपश्चिम	९०८२८६-९०८२८७
सुदूरपश्चिम	९०८२८८-९०८२८९
सुदूरपश्चिम	९०८२९०-९०८२९१
सुदूरपश्चिम	९०८२९२-९०८२९३
सुदूरपश्चिम	९०८२९४-९०८२९५
सुदूरपश्चिम	९०८२९६-९०८२९७
सुदूरपश्चिम	९०८२९८-९०८२९९
सुदूरपश्चिम	९०८३००-९०८३०१
सुदूरपश्चिम	९०८३०२-९०८३०३
सुदूरपश्चिम	९०८३०४-९०८३०५
सुदूरपश्चिम	९०८३०६-९०८३०७
सुदूरपश्चिम	९०८३०८-९०८३०९
सुदूरपश्चिम	९०८३१०-९०८३११
सुदूरपश्चिम	९०८३१२-९०८३१३
सुदूरपश्चिम	९०८३१४-९०८३१५
सुदूरपश्चिम	९०८३१६-९०८३१७
सुदूरपश्चिम	९०८३१८-९०८३१९
सुदूरपश्चिम	९०८३२०-९०८३२१
सुदूरपश्चिम	९०८३२२-९०८३२३
सुदूरपश्चिम	९०८३२४-९०८३२५
सुदूरपश्चिम	९०८३२६-९०८३२७
सुदूरपश्चिम	९०८३२८-९०८३२९
सुदूरपश्चिम	९०८३३०-९०८३३१
सुदूरपश्चिम	९०८३३२-९०८३३३
सुदूरपश्चिम	९०८३३४-९०८३३५
सुदूरपश्चिम	९०८३३६-९०८३३७
सुदूरपश्चिम	९०८३३८-९०८३३९
सुदूरपश्चिम	९०८३४०-९०८३४१
सुदूरपश्चिम	९०८३४२-९०८३४३
सुदूरपश्चिम	९०८३४४-९०८३४५
सुदूरपश्चिम	९०८३४६-९०८३४७
सुदूरपश्चिम	९०८३४८-९०८३४९
सुदूरपश्चिम	९०८३५०-९०८३५१
सुदूरपश्चिम	९०८३५२-९०८३५३
सुदूरपश्चिम	९०८३५४-९०८३५५
सुदूरपश्चिम	९०८३५६-९०८३५७
सुदूरपश्चिम	९०८३५८-९०८३५९
सुदूरपश्चिम	९०८३६०-९०८३६१
सुदूरपश्चिम	९०८३६२-९०८३६३
सुदूरपश्चिम	९०८३६४-९०८३६५
सुदूरपश्चिम	९०८३६६-९०८३६७
सुदूरपश्चिम	९०८३६८-९०८३६९
सुदूरपश्चिम	९०८३७०-९०८३७१
सुदूरपश्चिम	९०८३७२-९०८३७३
सुदूरपश्चिम	९०८३७४-९०८३७५
सुदूरपश्चिम	९०८३७६-९०८३७७
सुदूरपश्चिम	९०८३७८-९०८३७९
सुदूरपश्चिम	९०८३८०-९०८३८१
सुदूरपश्चिम	९०८३८२-९०८३८३
सुदूरपश्चिम	९०८३८४-९०८३८५
सुदूरपश्चिम	९०८३८६-९०८३८७
सुदूरपश्चिम	९०८३८८-९०८३८९
सुदूरपश्चिम	९०८३९०-९०८३९१
सुदूरपश्चिम	९०८३९२-९०८३९३
सुदूरपश्चिम	९०८३९४-९०८३९५
सुदूरपश्चिम	९०८३९६-९०८३९७
सुदूरपश्चिम	९०८३९८-९०८३९९
सुदूरपश्चिम	९०८४००-९०८४०१
सुदूरपश्चिम	९०८४०२-९०८४०३
सुदूरपश्चिम	९०

साहित्य दर्पण

रमाकान्त झर्ना

मोडिएको बाटो, फेरिएको नाम

पुनः बस खचवक रोकियो । सबै यात्रुहरूको आँखा एकैचोटि अगाडितर्फ तागिए । अगाडि गाडीहरूको लामै लाम देखिन्थ्यो । केही क्षण गाडीहरू सलल बग्ने, फेरि रोकिन्थे । यही क्रम दोहोरिरहन्थ्यो । यालक र परिचालकको अनुरोधमा पाएपछि केही यात्रुहरू तल फरे । जेठको घाम टाउकोमाथि आगोर्के दान्कुरेको थियो, गर्मी क्रमशः बढ्दै गयो । निर्माणाधीन मुरिलन-नारायणघाट सडकखण्ड बेलुकी चार बजेपछि मात्र खुल्ने रहेछ । त्यतिजेल गाडीहरूको नाम लामिरहने निश्चित थियो । यसैबीच करिब बाह्र-नेह्र वर्षको एक किशोर बसको टोकाबाट फुटिसाथ तलमाथि गरिरहेको देखियो । गोरु अनुहार, रातो जुनेसी काटिएको कपाल र सानो तर फुल्लो शरीर । उसलाई देखेपछि नजर अन्यत्र फर्काउन गाबो पर्यो । बसबाट फरेका परिचालक र केही यात्रुहरू हातमा आइसकिम लिएर फेरि बसभित्र पडे । आइसकिम बेच्ने मान्छे हागो बसभन्दा अलि अगाडि पुगिसकेको थियो । "दस र्हेर्थाँ दिनुहोस् न, मलाई पनि आइसकिम खान," किशोरले परिचालकतर्फ हात पार्दै भन्यो । परिचालकले हातमा च्यापेको नोटहरूबाट एउटा दस र्हेर्थाँको नोट निकालेर उसको हातमा राखिएपछि । किशोरले आइसकिमवालालाई रोक्न चेरि आँला मुसमा राखेर तिर सिटी बजायो । ट्राफिक प्रहरीले जस्तै हात उठाएर पखन इसारा गर्नु र आइसकिम फिर्ता भयो । बस फेरि अगाडि बढ्यो । उसले दस र्हेर्थाँ थपयो, आइसकिम लियो र अनुहार उज्यालो पार्दै अरू यात्रुहरूलाई मजाले चाट्न थाल्यो । टोकातर्फको पहिलो सिटमा बसेको म उसका गतिविधि हेरिन्छु भन्ने होला मुसफनासित टाउको हल्लायो । "कतयुवावर हो कि सधैर्यो ?" "म खलासी," उसले गर्व मिश्रित स्वरमा कान गर्नु भयो । उसले 'खलासी' शब्दलाई घुमाको रूपमा होइन, बरु आफूले पाएको जिम्मेवारीको रूपमा स्वीकारको देखिन्थ्यो । मैले नाम र घर सोधे । उसले भन्यो, "मेरो नाम किङ हो ।" अनि आफ्नै थप्यो, "बाबूआमाले राखिदिएको नाम आशिष हो, तर मैले आफ्नै किङ राखेको हुं ।" उ बाह्र-नेह्र वर्षको जसो देखिए पनि आफू चौध वर्षको भएको बतायो । म शिशा श्रेयमा काम गर्ने भएकाले कुरा स्वाभाविक रूपमा पढाइतर्फ मोडियो । कुनाको किशुरी लो घरेको किङ कक्षा ६ पढ्दापढ्दै विद्यालय छोडेर हिँडेको रहेछ । त्यसको आफ्नै कथा रहेछ । एक दिन विद्यालयमा एकजना शिशाकले निक्कै कुटेछुन । कुटेछुने हातखुट्टामा सुन्ना उठेछुन, कुहिनोको हाडसमेत खुकिएको रहेछ । प्रमाणपत्रकप उसले कर्मकाको बाहुला माथि सारेर कुहिनो देखायो । हात अलि बाधिएको थियो । गर्व मिश्रित स्वरमा उसले भन्यो, "मैले पनि शिशाकलाई हिँडाइदिएँ ।" त्यस दिनपछि उसका लागि विद्यालयको टोका सत्रैका लागि बन्द भयो । त्रिभुलीबाट काठमाडौं जाने बसको पछाडिको सिटमा लुके उ बस्यो । बस काठमाडौं आइपुग्यो । अपरिचित शहरका सडकहरूमा भीरौल्लै गर्दा एक जना चिनेजानको व्यक्तिले उसलाई भेटे । उनले होटलमा भाँडा माग्ने र मुई सफा गर्ने काममा

एक किसिमको बुफे लगाइएको रहेछ । यात्रुहरू थाल र चम्चा लिएर मनपरेको खाना लिन थाले । चालक र परिचालक पनि अन्य यात्रुहरूसँगै खाना लिएर टेबलमा बसे । किङ भने थाल लिन गएन । ऊ परिचालकको पछिपछि लागेर भन्यो, "मलाई पनि भनिदिनु न ।" परिचालकले भने, "जा, थाल लिई मनपरेको खाना खा ।" त्यसपछि ऊ खाना राखिएको टेबलतर्फ गयो । खाना राख्ने महिलाले सोध्नु, "स्टाफ हो ?" उसले गर्वका साथ सहमतिको टाउको हल्लायो । "के खाने भाइ ?" "पुलाउ, माछा र अचार," उसले भन्यो । थाल लिएर ऊ परिचालक बसेकै टेबलको अर्को कुर्सीमा गएर बस्यो । खाजा सकेपछि बस फेरि अगाडि बढ्यो । तर मेरो ध्यान भने अर्कै किङमै अडिक्एको थियो ।

उसले लिन मानेन । अन्ततः परिचालक र चालकले समेत लिन भनेपछि मात्र उसले त्यो नोट खलीमा राख्यो । पछि हाहा भायो-किङका बाबूआमा कामको खोजीमा भारत पुगेका रहेछन् र प्रायः उतै बस्दा रहेछन् । घरमा दिदीहरू मात्रै रहेछन् । उनीहरूले गीज विद्यालयमा पढ्न र घरखर्च गर्न पुर्यो पैसा पठाउँदा रहेछन् । ऊ घरबाट भागेपछि खोजी गर्ने, फर्काउने र फेरि विद्यालय पठाउने कोही रहनेछन् । त्यस गण मलाई विजय मल्लको कृति "कोही किन बरबाद भयो" को याद आयो । किङ जस्ता कति बालबालिका होलान-शिक्षकको कट्टाई सहन नसकेर विद्यालय छोडेका, औपचारिक शिक्षाबाट टाढा धकेलिएका । असल विद्यालयहरूले बालबालिकाको समस्या बुझ्ने प्रयास गर्दैनन्, अभिभावकसँग संवाद गर्दैनन्, विद्यालय छाड्न लागेका बालबालिकालाई फर्काएर पढाइमा टिकाउने प्रयास गर्दैनन् । विद्यालय भनेको बालबालिकाले सम्मानपूर्वक सिक्ने, आत्मनिष्ठतासँग आर्जन गर्ने स्थान हुनुपर्छ । तर कतिपय अवस्थामा विद्यालयकै कठोर व्यवहारले बालबालिकालाई सडकतर्फ धकेल्ने यथायर्थ पनि लुकेको छैन । यदि आशिषका बाबूआमाले उसलाई समय दिएका भए, सायद आज ऊ बसको खलासी होइन, विद्यालय पढ्ने रहेको हुन्थ्यो र भोली कलेजको विद्यार्थी हुन्थ्यो । भविष्य सुन्दर हुन्थ्यो । बाबूआमाले छोराछोरीलाई सम्पति आर्जन गरिदिनुभन्दा महत्वपूर्ण कुरा भनेको समय, माया र सही मार्गदर्शन दिनु हो । आज पनि कति बालबालिका घरको न्यानो ध्यायँ छोडेर सडकका चिस गल्ली र कठोर जीवनतर्फ धकेलिएका छन् । बालबालिका केवल बाबूआमाका मात्र होइन-समाज र राज्यका पनि हुन् । किङको अभाव र समाजको अभाव समेत विद्यालयलयले पुरा गर्दैनु पर्ने हो । किङ जस्ता सबै बालकहरू सडकमा होइन, विद्यालयको कक्षामा रमाइ रमाइ, उत्साह र सम्मानका सथा निकटहट पठ्ठनु नै हागो समाजको साँचो प्रगति हुनु हो ।

-सयकालीन साहित्य उदक

कथा

दुई मुगलानेको कथा

"तीन सकिगो । तीज पछिकम दिनमा चाडपर्व गाउघर भित्रिन्छु । वर्षादेको पानी घट्दै जान्छ । खोला खोल्सामा पानी सङ्को हुनथाल्छ । किङ्क बन्ने गर्दैन सम्म अन्तरालमा । विद्यान कम्पनीको ह्युटी जानुअघि घर-गाउँको यामदा ऊ भावतीत भैरहेको थियो । कोठामा सँगै बस्ने अरू साथीहरू कामबाट आइपुगेका थिएनन् । मनमनै यारहामा छेदै र ओझने सुलेला बजाउँदै ऊ काममा जान सुत्त तयारी बढाँदै थियो "दिलबहादुर, आज काममा नजाने तिमी " युधिर बस्नेत नाइट ह्युटी सकेर आइपुगे । "जान्छु, किन नजाने ।" आज अलि अल्छी जरायो ।" दिलबहादुरले उमालेको पानी तुम्नेटमा हाँसेको, दिउँसोको खाजा पोको पाच्यो र भोलाभा माझो भन्नेको अन्तरालमा रहेको कम्पनीकै वरी सुट फिक्केर लगायो र बुटमा पालिस घल बस्यो । सटको देबे बाइलामा थियो कम्पनी छापः बोल्ड सेकुरिटी सेविसेस । "युधिर तिमीलाई खाना राखिदिएको छु है," दिलबहादुरले विद्युत् चुन्नामाथि भाव र तरकारी छोपेर छोडेको थियो । दिलबहादुर यो काममा लागेको चार वर्ष भयो । वैदेशिक रोजगारीका उमेरने मानव श्रमशक्ति कम्पनीका ठेकेदारलाई साबिक दस्तुरभन्दा बढी पैसा फर्काएर ऊ यहाँ काम पाउन सफल भएको थियो । विगतमा छापामार युद्धमा लडाकु भएको फाइदा पायो उसले । दिलबहादुर गाउँको खुल्ला ती कक्षामा पढ्यो जुन बेला एकदिन साँझैरुसँग एकजना नेताको कुरा सुन्ने खोल्सापारिको बान्धारीको भेटियो । अर्को साल ए.स. ए. सी परीक्षाको तयारी गर्दै गर्दा गाउँबाट हराएका केही तनैरीहरू उसको घरमै आएका थिए । "म त अहिले त्यो बाटो हिँड्न तयार छैन, मेरो मालाजु हराएको छैरे वर्ष भयो । उसको अहिलेसम्म अतीपोतो छैन । म ए.स. ए. सी. को जाँच दिएर तपाईँहरूसँग भेट्न आउँछु ।" दिलबहादुरकी आमाले पकाइदिएका कोकिला रोटी र चिमेको अरामा रमाएर ती गुन्धारीको रक्षा उठाता, गाउँको भूत-प्रेत, रीति चलन ती अल्लारेले भनेको भरमा छोड्न सकिँन । लाठी निमुखा हामी गाउँलेका बलमा दिलबहादुरलाई नगरे मे ? कुरा टिक्नेतो लामो पनि तितले लिएको बाटो ठीक लागेन है कान्छा, मलाई ।" ए.स. ए. सी. भएपछि दिलबहादुर थप पुरिया कमाउने । दिलबहादुर थापा छापामार रेडियो प्रसारण सञ्चालक दिलबहादुरको कमाउले कुम्हन्डे प्रहरी कित कब्जा । दिलबहादुरको बुद्धिमानि काबजकारण सैनिक सुरक्षा घेराबाट दश छापामार उन्मन सफल ।-यस्ता थिए छापामार युद्धको समाचार टुकाहरू, दिलबहादुरकी आमाले सुनेकी । आमाको मन हो- चिन्ताग्रस्त थियो, हुँदिरहेको थियो । छोरो घर फर्किने

फाटेका र टालेका लुगाले आइ टाक्नु छ, जाडो गर्मी छल्लु छ । दश वर्षे भाइ र चालिस नाघेकी आमालाई छोड्ने र मुगलान भासिने सोच ऊ भित्र कहिले पस्यो ऊ आफैँ जान्दैन ।

हो होइन, गहिरो पीडाबोध थियो । त्रास र आश सँगसरी । थुप्रै लडाकु मारिएको, सैनिकले गाउँ परेर घर घरमा खानतलासी गरेको र शंका गरेकालाई समातेर लगेको, छापामारले कति धनीमानीलाई अहरण गरेको खबर उडिरहन्थ्यो हावामा । कति हुनेखानेले गाउँ छोडेर शरमा डेरालिएका थिए । जतातै उकुसमुकुसको वातावरण थियो । एक रात दिलबहादुर घर आयो उसको टोली र हतियारसँग । उसले सान्त्वना दियो आमालाई, "अब छिट्टै युद्ध सकिन्छ र देशमा शान्ति हुन्छ । त्यसपछि म घर आउँछु ।" मद्तिरको धान चन्काएर चौध वर्षे मगर माइलो भन्नेको अन्तरालमा हिँडेको, फर्के र घर गएन । पानीटकीमा मुगलान हिँडेका एक फुन्ड पहाडियासँग उसको भेट भयो । "ओइ माइलो । हन तै पनि पो मुगलान जाने विचार गरिस्यु क्या हो ?" कतै चिनेजाने जस्तो स्वरले ऊ त्यता तानियो । दोभान छेउका कालिकोटे जेठा रहेछन् उसले चिनेका । "कोइलाखानी खुलेको छ रे मेघाले भन्ने ठाउँमा । पैसा कमाउन सकिन्छ रे, डाउन फले खेत पाइन्छ रे कमाउन ।" कोइलाखानीको पैसाको नोभले उसलाई पनि तयार पहाडबाट मधेस पसेकाहरूसँग मगर माइलो हानियो असम जाने रेलमा चढेर । दरभन्गाको डागीहासमा मडालेले पहाड घरबाट साँझैरुसँग मास कक्ष्या, कैयाको फलामा जोख्योह जम्मा १२ के. जी भयो । उसले थाप्यो ताने ३६ भा. १२ रेलबाट टिक्को दाम पचास रुपियाँ - तेजपुर टूलो चाराली स्टेसनसम्म । पानीटकी रेलवे स्टेसनसम्म बसको भाडा तीन रुपियाँ । पहाडमा गरीबी छ, खेत बारीको कमाइले वर्षभरि खान पुग्दैन । पैसाको मुख देखे बाटो छैन । फाटेका र टालेका लुगाले आइ टाक्नु छ, जाडो गर्मी छल्लु छ । बजार टाढा छ, नून-नेल खान दुई दिन हिँडेर किन्न जानुपर्छ । मगर माइलाले बारे जोड पुराना गोल्डस्टार बुत्ता लगाएको थियो, जसलाई ठाउँ ठाउँ सिएर अड्याएको थियो । बजार हिँडेने बेला आमालाई खास कतैको थिएन । दश वर्षे भाइ र चालिस नाघेकी आमालाई छोड्ने र मुगलान भासिने सोच ऊ भित्र कहिले पस्यो ऊ आफैँ जान्दैन । एक कारण गरीबीको चक्र अर्को - मुगलान पसेर राम्रो लागेन, मीठो खाने, रेल, मोटर र जहाज चढेर देश हेर्ने सपनाले पहाडका गाउँबाट तनैरीहरू निक्केको मगर माइलाले बेला बेला देखेको, बुझेको थियो । यस पानी उतरलाई पनि छोड्नु लहारे जस्तो भएर घर फर्कने धोको पूरा गर्ने सुर आयो र अँट पायो । अरुले जतै उसले पनि कमाइ गर्छु र घरलाई गरीबीबाट मुक्त गराउँछु भन्ने कसिलो सपना रेलवे स्टेसनमा हेर्न पुग्नेजेल बसेको बेला देख्यो । ठूलो चाराली स्टेसन पुगसम्म ती सात पहाडे प्राणीलाई समय कति पुग्यो थाहा थिएन । दुई दिन दुई रात रेल कुदेको उनीहरूलाई पनि भएन । भित्रमिसमा रेल रोकिँदा र टि टिले कराउँदा मान आइरहेले थाहा पाए - ओर्लिने ठाउँ आइपुगेछ भनेर । मगर माइलो कालिकोटे जेठाको सहारा खोज्यो - कहाँ जाने, के खाने र कहाँ बस्ने

-साहित्यपोस्ट उदक

